

سوالات متن کتاب تاریخ پایه دوازدهم ویژه رشته ادبیات و علوم انسانی سال ۱۳۹۷

نسخه پیش نویسی جهت تأیید دبیران محترم

همکاران گرامی سلام

اینجانب با تعدادی از همکاران اقدام به طراحی جزوه سوالات متن کتاب جغرافیا، تاریخ و جامعه شناسی پایه دهم و پایه یازدهم و دوازدهم و مطالعات اجتماعی پایه هفتم، هشتم و نهم به همراه جواب کاملاً خلاصه شده نموده ایم. دلایل این کار عبارت بود از:

- ۱- بالا بردن آمار قبولی (۱۰۰ درصد دانش آموزان قبول شدند) زیرا مدیر به معلم فشار می آورد برای بالا بردن درصد قبولی
- ۲- بالا بردن نمرات دانش آموزان خود (۹۵ درصد دانش آموزان نمره ۱۹ یا ۲۰ گرفتند)
- ۳- از اینکه هر زنگ به کلاس ها سوال ها را می گفتیم و می نوشتند خسته می شدیم
- ۴- ...

لذا تصمیم گرفتیم این جزوه را در مدارس دیگر نیز پخش نماییم. از آنجایی که این جزوه ها را در چاپخانه و با قیمت خیلی کم چاپ می کنیم، برای دانش آموزان نیز بسیار ارزان و به صرفه است. سال گذشته این جزوه ها در مدارس مختلف کشور با استقبال بسیار خوبی مواجه شد. در صورت تمایل شما می توانیم جزوه ها را به تعداد دانش آموزان شما با قیمت بسیار پایین در مدرسه به شما تحویل دهیم. برای آشنایی شما با متن جزوه یک درس به عنوان نمونه در اختیار شما دبیران گرامی قرار می گیرد. دبیران محترم پس از رویت و تأیید درس اول می توانند این جزوه را به تعداد دانش آموزان خود سفارش دهند. این جزوه بر اساس پیش نویس کتاب سال ۱۳۹۷ نوشته شده و هر سال با توجه به تغییرات کتاب های درسی بروز رسانی خواهد شد.

تک فروشی به هیچ عنوان نداریم. لطفاً تقاضای تک فروشی نفرمایید.

تلفن سفارش جزوه به تعداد دانش آموزان فقط توسط دبیران محترم ۰۹۱۹۳۶۰۱۴۷۰ قاسمی ۰۹۰۳۱۳۴۹۷۴۹

از ارسال پیامک قبل از تماس تلفنی خودداری نمایید. (به علت حجم بالای کار از پاسخ به پیامک معذوریم)

ص ۱

درس ۱ (تاریخ نگاری و آشنایی با گونه های منابع دوره معاصر)

- ۱- برجسته ترین ویژگی های تاریخ نگاری (تاریخ نویسی) سنتی ایران را نام ببرید. ۱- شرح زندگی پادشاهان و مبالغه در بیان ویژگی های آنان ۲- عدم توجه به زندگی اجتماعی و حیات فرهنگی و اقتصادی مردم ۳- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی جنگ ها و فتوحات ۴- بی توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی ۵- رواج روایه تملق و پاپلوسی ۶- تأکید بر مصنوع و متکلف نویسی و پرهیز از ساده نویسی ۷- بی توجهی به سنجش و نقد منابع
- ۲- شیوه تاریخ نگاری دوران افشاریه و زندیه چگونه بود؟ شیوه تاریخ نگاری دوران افشاریه و زندیه استمرار تاریخ نویسی عصر صفویان بود. میرزا مهدی خان آسترآبادی مورخ دربار نادرشاه افشار در کتاب های جهانگشای نادری و ذره نادره به شرح فتوحات نادر و ستایش وی می پردازد. میرزا محمد صادق موسوی نویسنده تاریخ کیتی کشا، تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار و با تملق کویی شاهان زنده نوشت.
- ۳- زمینه های پیدایش تاریخ نگاری نوین ایران چگونه فراهم شد؟ جنگ های ایران و روسیه در دوران پادشاهی فتحعلی شاه قاجار، پشم و کوش زمامداران و نفلگان ایران را به دنیای غرب کشور. آنان با مقایسه وضعیت ایران و غرب در جستجوی روشی درک علت پیشرفت جوامع غربی و دلیل عقب ماندگی جامعه ایران برآمدند. در نتیجه چنین کنکاوای هایی بود که از زمان عباس میرزا (ولیعهد فتحعلی شاه) ترجمه آثار اروپایی به آرامی آغاز شد و سپس با تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعه دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان ناصرالدین شاه گسترش یافت. علاوه بر آن، با گسترش فعالیت علمی شرق شناسان، کتیبه های بیستون و طاق بستان رمزگشایی شد و اطلاعات دقیق و جدید درباره تاریخ ایران به دست آمد. گسترش کشفیات باستان شناسی در ایران منابع نوینی را پیش روی مورخان قرار داد و زمینه تفوی عمیق و اساسی را در تاریخ نگاری سنتی ایران فراهم آورد.
- ۴- محمد حسن خان اعتمادالسلطنه چه نقشی در پیشرفت تاریخ نگاری جدید در ایران داشت؟ وی از مورخان مشهور عصر قاجار یکی از چهره های برجسته فرهنگی این دوره بود که به ریاست دارالترجمه همایونی برگزیده شد. در دوره ریاست او آثار فراوانی

توسط وی و دیگر مترجمان به فارسی ترجمه شد. بفش قابل توجهی از نخستین آثار ترجمه شده از زبان های اروپایی به زبان فارسی را نوشته های تاریخی تشکیل می دهند و ترجمه آنها تأثیر بسزایی در آشنایی نویسندگان و مورخان ایرانی با بینش و روش مورخان اروپایی داشت.

۵- نقد «خاوری شیرازی» مورخ مشهور دوره فتحعلی شاه نسبت به تاریخ نگاری سنتی چه بود؟ قبل از ظهور تاریخ نگاری نوین

در ایران برقی از تاریخ نگاران سنتی دوره قاجار علی رغم حفظ سافتار کلی تاریخ نویسی سنتی، منتقد جنبه هایی از ویژگی های تاریخ نویسی سنتی شدند. یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و تکلف نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به سادگی نویسی، حقیقت نویسی و مقتصر نویسی علاقه نشان داد و به نگویش تملق کوبی پرداخت. وی می نویسد: «تاریخ نگار را هم لازم است که راست گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند...».

۶- نقد «محمدحسن خان اعتمادالسلطنه» نسبت به تاریخ نگاری سنتی چه بود؟ ممد حسن خان اعتمادالسلطنه اگر چه تاریخ

نویسی درباری بود، اما با آگاهی از روش و بینش تاریخ نگاری اروپایی کام های بلندی را در حوزه تاریخ نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده پوشی ها و مداخلی های تَعَمُّدی مورخان رسمی دور سازد. او در یکی از آثار خود به نام صدالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می کند. اعتمادالسلطنه را می توان نماینده شافص تاریخ نگاری جدید در دوره قاجار قلمداد کرد.

۷- نقد «میرزا فتحعلی خان آخوندزاده» متفکر دوره قاجار نسبت به تاریخ نگاری سنتی چه بود؟ میرزا فتحعلی خان آخوندزاده

(۱۲۹۵-۱۳۲۸ ق) با اینکه مورخ نبود، اما به شیوه علمی تاریخ نویسی سنتی را نقد کرد. وی در رساله ایراد، شیوه تاریخ نویسی رضاقلی خان هدایت را به دلیل استفاده از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.

۸- نقد «میرزا آقاخان کرمانی» مورخ عصر قاجار نسبت به تاریخ نگاری سنتی چه بود؟ میرزا آقاخان کرمانی مورخ عصر قاجار نیز

در رواج تاریخ نگاری جدید کام های مؤثری برداشت. او معتقد بود که مورخان جدید اروپایی با بررسی سیر حوادث و مطالعه علل و نتایج رویدادها به قوانینی دست یافته اند که آن را «مکمت تاریخی» می نامند.

۹- در شیوه تاریخ نگاری نوین ایران، تاریخ نویسان و پژوهشگران با استفاده از چه روش هایی به ارزیابی رویدادهای

تاریخی می پرداختند؟ مورخان تاریخ نگاری نوین با استفاده از روش تحقیق علمی، بهره برداری از منابع، اسناد و مدارک معتبر و کزینش و نقادی آنها، به ارزیابی رویدادهای تاریخی می پرداختند و یافته های علمی خود را به زبانی ساده و بدون تکلف می نوشتند. تاریخ نگاران جدید همچنین تلاش می کردند که از نتایج تحقیقات علوم چون باستان شناسی، زبان شناسی، جغرافیا، جامعه شناسی، اسطوره شناسی و... در مطالعه تاریخ بهره مند شوند.

۱۰- چه عواملی در دوره پهلوی و سال های اخیر تأثیر بسزایی در ارتقای روش تاریخ نگاری جدید در ایران داشته است؟

کسترش مدارس جدید، تأسیس دانشگاه و رایج شدن آموزش تاریخ به عنوان یک رشته علمی در دوران حکومت پهلوی، کمک شایانی به ترویج و توسعه روش پژوهش علمی تاریخ در ایران کرد. این روند در سال های اخیر با رشد کمی و کیفی آموزش تاریخ در مراکز دانشگاهی شتاب بیشتری گرفته است. علاوه بر این، ایباد مراکز تحقیقاتی و نشریات تخصصی در حوزه مطالعات تاریخی و تألیف، ترجمه و نشر کتاب ها و مقاله های علمی فراوان، تأثیر بسزایی در ارتقای روش تاریخ نگاری جدید در ایران داشته است.

۱۱- ویژگی های روش تاریخ نگاری نوین و تفاوت آن با روش تاریخ نگاری سنتی را توضیح دهید. جواب سوال ۹ و ۱

۱۲- بینش تاریخ نگاری سنتی ایران بر چه محورهایی استوار بود؟ اساس بینش مورخان سنتی با تأکید بر بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات استوار بود.

۱۳- بینش تاریخ نگاری نوین ایران بر چه محورهایی استوار بود؟ در تاریخ نویسی نوین جنبه های کوناگون حیات انسانی اعم از

سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. این بینش به تدریج در نوشتن کتاب های تاریخی اهمیت یافت.

۱۴- چه عواملی تأثیر عمیقی در بینش مورخان جدید ایران برجای گذاشت؟ انقلاب مشروطه، نفوذ و دخالتهای کشورهای استعمارگر، جنگ های جهانی اول و دوم و اشغال ایران، کودتاهای ۱۲۹۹ و ۱۳۳۲ ش، جنبش ملی شدن نفت، انقلاب اسلامی و...

۱۵- انقلاب مشروطیت چه تأثیری بر بینش مورخان ایرانی داشت؟ انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و موجب شد که آنان به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم توجه نشان دهند. این تأثیر به بهترین شکل آن در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان نوشته ممد علی ناظم الاسلام کرمانی (۱۳۳۷-۱۲۸۰ ق) به روشنی پدیدار شده است. او در این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات گوناگون اجتماعی را در انقلاب مشروطیت به روشنی نشان داده است.

۱۶- عمده ترین منابع مهم پژوهش دوره معاصر تاریخ ایران شامل چه مواردی می شود؟ انواع کتاب ها (تاریخی، ادبی، خاطرات، سفرنامه ها، زندگی نامه ها (تراجم) و ...؛ نشریات (روزنامه ها و مجلات)؛ اسناد (بناها، وسایل و ابزارها)

۱۷- کتاب های پژوهشی دوره معاصر تاریخ ایران، به چند بخش تقسیم می شوند؟ ۱- تاریخی ۲- خاطرات ۳- سفرنامه ها ۴- آثار ادبی ۵- زندگی نامه ها (تذکره ها) ۶- کتاب های جغرافیایی ۷- متون کلامی، فقهی، فلسفی و حقوقی مربوط به دوران معاصر

۱۸- در مورد کتاب های تاریخی دوره معاصر چه می دانید؟ در دوره معاصر و به ویژه عصر قاجار کتاب های متعددی در موضوع تاریخ توسط مورخان ایرانی با دو رویکرد سنتی و جدید نوشته شده است. علاوه بر این، در دوره قاجار چند تن از اروپاییان که بیشتر آنان مدتی را در ایران به سر برده بودند، کتاب هایی درباره تاریخ ایران نوشتند که جزو منابع آن دوره به شمار می روند.

۱۹- در مورد خاطرات مکتوب دوره معاصر چه می دانید؟ در دوره معاصر عده زیادی از شخصیت های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی و یا مردم عادی اقدام به نگارش خاطرات خویش اغلب در قالب وقایع نگاری های روزانه کردند. محتوای این آثار، حاوی برخی اطلاعات ارزشمند درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال آن دوره است که به ندرت در سایر منابع یافت می شود.

۲۰- در مورد سفرنامه های دوره معاصر چه می دانید؟ در عصر قاجار سفرنامه نویسی گسترش فراوانی یافت و تعداد قابل ملاحظه ای از شخصیت های این عصر، دیده ها و شنیده های خویش را در جریان سفرهای داخلی و خارجی به رشته تحریر در آوردند. از ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه سفرنامه های متعددی به جا مانده است. برخی از مقام ها و رجال سیاسی، فرهنگی و اقتصادی دوره قاجار نیز سفرنامه های جالبی نوشته اند. علاوه بر آن، عده ای از سفراء، مأموران، بازرگانان و جهانگردان خارجی نیز خاطرات سفر خود به ایران را در قالب سفرنامه نگارش و منتشر کرده اند.

۲۱- سفرنامه ها حاوی چه اطلاعات ارزشمندی هستند؟ سفرنامه ها از جهت مطالعه تاریخ اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت فوق العاده ای دارند و حاوی اطلاعات ارزشمندی در خصوص موضوع های اقتصادی مانند مالیات، گمرک، راه ها، مسائل اجتماعی از قبیل آداب و رسوم، پوشاک و تغذیه و مباحث فرهنگی، هنری و معماری هستند. از جمله این سفرنامه ها می توان به سفرنامه ... و ... اشاره کرد.

۲۲- نشریه (روزنامه) چه تأثیری بر جامعه دارد؟ اولین نشریات چاپ شده در ایران را نام ببرید. نشریه (روزنامه) به عنوان رسانه گروهی یکی از ابداعات تأثیرگذار تمدن جدید غربی بود که در دوره قاجار به ایران راه یافت. نشریات از طریق آگاهی بخشی عمومی، تأثیرات فکری، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی زیادی بر جامعه ایرانی نهادند. اولین روزنامه در ایران توسط میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ افکار در تهران منتشر شد (۱۲۵۳ ق). چند سال بعد امیرکبیر به منظور رشد آگاهی های

سیاسی و اجتماعی مردم و توسعه فکری و فرهنگی جامعه، روزنامه وقایع اتفاقیه را چاپ کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد.

۲۳- انتشار روزنامه در دوره قاجار چه وضعیتی داشت؟ به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برقی از روزنامه نگاران در خارج از کشور اقرارم به نشر روزنامه هایی به زبان فارسی کردند که نسفه هایی از آنها به صورت مفیانه به داخل ایران می رسید.

۲۴- فعالیت های مطبوعاتی در دوران پهلوی و جمهوری اسلامی در چه وضعیتی قرار داشت؟ در این دوره ها با وجود آنکه فعالیت های مطبوعاتی نوسان داشت، اما در مجموع نشریات توسعه و تنوع فراوانی یافتند و مبله هایی تفصی در موضوع های تاریخی شروع به انتشار کردند.

۲۵- نشریات قدیمی چه فوایدی برای پژوهشگران دارند؟ نشریات قدیمی منبع پژوهشی ارزشمندی در مطالعات تاریخ معاصر محسوب می شوند. بسیاری از اهزاب و گروه های سیاسی، اجتماعی و مذهبی نشریات مخصوص به خود را منتشر کرده اند و منبع سودمندی برای پژوهشگران هستند که دیدگاه و مواضع آنها را بررسی کنند.

۲۶- اسناد تاریخی و منابع آرشیوی به چه مواردی گفته می شود؟ اسناد تاریخی از مهم ترین منابع پژوهش تاریخی به شمار می آیند و شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان ها، معاهدات سیاسی، نامه های شفصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می شوند.

۲۷- آرشیو به کجا گفته می شود؟ نظر به اهمیت اسناد در پژوهش های تاریخی، در بسیاری از کشورهای جهان مملی برای نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه بندی و آماده سازی آنها برای استفاده مققان ایبار شده است. به این مکان آرشیو گفته می شود. آرشیو مملی هر کشور ممل نگهداری اساسی ترین و مهم ترین اسناد و مدارک با ارزش و معتبر مربوط به آن کشور است.

۲۸- نقش اسناد آرشیوی را در مطالعات تاریخ معاصر ایران ارزیابی کنید. اسناد حاوی اطلاعات بسیار ارزشمند و منحصربه فردی در فصوص مسائل و موضوع های سیاسی، اداری، اقتصادی (مالی، ملکی و معاملات) و فرهنگی، دیدگاه و عملکرد افراد، شفصیت ها، اهزاب و گروه های سیاسی، اجتماعی و مذهبی هستند.

نکته: تاریخ نگاری ادامه و استمرار وقایع نگاری ها و مجلس نویسی های دوره صفوی و ما قبل آن بوده است.

نکته: مورخان تاریخ نگاری سنتی اغلب اهل شعر و ادب بودند و آثارشان با خصوصیات ادبی تألیف شده است.

نکته: میرزا محمد یعقوب فرموبی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب مقایق الافبار ناصری با انتقاد از تملق گوئی، نخستین کسی است که واقعیقت قتل امیر کبیر را بازتاب داده است.

نکته: اعتمادالسلطنه را می توان نماینده شاخص تاریخ نگاری بریر در دوره قاجار قلمداد کرد.

نکته: منابع پژوهش دوره معاصر تاریخ ایران نسبت به دوران پیش از آن، از کثرت و تنوع فراوانی برخوردار است.

نکته: پس از پیروزی انقلاب مشروطه شاهد رشد سریع نشریات هستیم.

سوالات متن کتاب تاریخ پایه دوازدهم ویژه رشته ادبیات و علوم انسانی سال ۱۳۹۷

نسخه پیش نویس جهت تأیید دبیران محترم

همکاران گرامی سلام

اینجانب با تعدادی از همکاران اقدام به طراحی جزوه سوالات متن کتاب جغرافیا، تاریخ و جامعه شناسی پایه دهم و پایه یازدهم و دوازدهم و مطالعات

اجتماعی پایه هفتم، هشتم و نهم به همراه جواب کاملاً خلاصه شده نموده ایم.

دلایل این کار عبارت بود از:

۱- بالا بردن آمار قبولی (۱۰۰ درصد دانش آموزان قبول شدند) زیرا مدیر به معلم فشار می آورد برای بالا بردن درصد قبولی

۲- بالا بردن نمرات دانش آموزان خود (۹۵) درصد دانش آموزان نمره ۱۹ یا ۲۰ گرفتند

۳- از اینکه هر زنگ به کلاس ها سوال ها را می گفتیم و می نوشتند خسته می شدیم

۴- ...

لذا تصمیم گرفتیم این جزوه را در مدارس دیگر نیز پخش نماییم . از آنجایی که این جزوه ها را در چاپخانه و با قیمت خیلی کم چاپ می کنیم ، برای دانش آموزان نیز بسیار ارزان و به صرفه است.
سال گذشته این جزوه ها در مدارس مختلف کشور با استقبال بسیار خوبی مواجه شد. در صورت تمایل شما می توانیم جزوه ها را به تعداد دانش آموزان شما با قیمت بسیار پایین در مدرسه به شما تحویل دهیم.
برای آشنایی شما با متن جزوه یک درس به عنوان نمونه در اختیار شما دبیران گرامی قرار می گیرد . دبیران محترم پس از رویت و تأیید درس اول می توانند این جزوه را به تعداد دانش آموزان خود سفارش دهند
این جزوه بر اساس پیش نویس کتاب سال ۱۳۹۷ نوشته شده و هر سال با توجه به تغییرات کتاب های درسی بروز رسانی خواهد شد.

تک فروشی به هیچ عنوان نداریم . لطفاً تقاضای تک فروشی نفرمایید.

تلفن سفارش جزوه به تعداد دانش آموزان فقط توسط دبیران محترم ۰۹۱۹۳۶۰۱۴۷۰ قاسمی ۰۹۰۳۱۳۴۹۷۴۹

از ارسال پیامک قبل از تماس تلفنی خودداری نمایید. (به علت حجم بالای کار از پاسخ به پیامک معذوریم)

درس ۲ (.....)